

N°. 29.

Seftdeenä, 15. (27.) Juli

1872.

Wassa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

M a h d i t a j s.

Cefschsemmes sinnaß. No Rihgas: bruggu teefas iesfluddinaschana, — Seddas uppes tilta-talfe, — pastes-nauda pr. gram. us Franzju, — leefas-sehrga, — Mahritina dr. swehtdeenas flohla. No Behsim: par semlohpibas israhbischanu. No Werrawas: leefas-sehrga.

Ahrsemmes sinnaß. No Wahjsemmes: flohlaß buhshana, — Wis-marls, — Steina peeminnas stabs, — streblneaku sweht. No Franzijas: Gambetta. No Wihnes: lehnineenes Isabellas dehts. No Italias: pahpawesta runnahm. No Spanijas: us lehnineem schauts. No Ungarijas: mahnu tizziba. No Japanes: par wehtneekem. No Indianes: 8-fahrtigs atraitnis. No Abbistnijas: jauna lehnina kroheschanaß swehtki.

Jaunalahs sinnaß. Ehrmigi gaddijumi us muhsu dselsu-jelleem. Kahds wahrts prett Wils L. dohmahm par „frikhvera beedribu.“ Dohmas par nachamu semlohpibas israhbischanu Behsis. Dufsi faldi eng'lili! Grahamatu sinnaß. Abbilbes.

Peeliffumä. Ihta mihlestiba. Steplawiba is mahnu tizzibas.

Cefschsemmes sinnaß.

No Rihgas. Rihgas bruggu-teefa darra sinnamu, ka tee dampfluggu ihpafschneeki, kas starp Rihgu un Kellawu dampfluggu braufschanu schowaffar' eeril-tejuschi, 100 rubl. fudr. al g a s tam isfohlijuschchi, kas flaidri warr parahdiht, kas tee tahdi irr, kas Daugawä leelus almenus nogremdedami jeb zittada wihje, schai uppä nedrohschu braufschanu padarra un ka wiffi tee, kas tahdu noseegumu pastrahda, pehz lifkumeem frittihs bahrgä strahpë.

(Wids. gub. awis. N° 77.)

— No Widssemes gubernijas waldischanas teef gub. awis. N° 76 isfluddinata ta talfe, ko eefschigu leetu ministera-palihgs 2. Juni f. g. apstiprinajis preefsch Seddas-uppes tiltu Wezz-Kahrku muischas rohbeschä. Par kaleschä, droschä ic. eejuhgtu sirgu jamaksa 3 kap f., par jahjamu sirgu un par eejuhgtu sirgu

preefsch ohres jeb teleggas: ar weddamo 2 kap., ar grubtahm maschinehm lahdetas 10 kap., bes weddamo 1 kap., par ne-eejuhgtu sirgu, gohwi, wehrfi un katru zittu leel-lohpnu, bes ween ta, kas if deenas us gannibahm teef dsichts, 1 1/2 kap., par sibkeem lohpeem, fä: aitahm, teffeem ic. bes ween teem, kas if deenas us gannibahm teef dsichti un kas wejmä teef westi, 1/2 kap. — Tilta-muita naw jamaksa: kahjneekem, krohna wesmeem, kuteereem, pastehm, stafettehm, par sirgeem, us kurreem ammatä stahwedami laudis jahj un winnu wahgeem (ekipaschahm), kas ar sirgeem teef pahri westi, par ekipaschahm, teleggahm un ohrehm, kas deenestä nestahwedameem laudim peederr un ar sirgeem teef pahri westas, no privat-laudim ekipaschäs, teleggäs un ohres, fä arri no teem, kas jahj un par prezzehm, kas ohres un teleggäs atrohdaßs un ar sirgeem teef pahri westas. — Kad tee, kas kahdu pekau dsenn, par labbu turr, lohpus ne pahp tiltu, bet zaur uppi dsicht, tad to winneem newarr leegt; tä patt winnus arri newarr peespeesi, lohpus zaur uppi dsicht, kad tas winneem leekahs bailiga jeb ne-eespehjama leeta buht. Kad augstaku zennu par scho takfi pagehr no teem, kas par tiltu eet, tad tee, kas scho pahrzekhamu weetu walda, teef strahpeti ar naudas strahpi pehz strahpes-liffumu 1497. pargrahsu.

— Pastes-buhshanas pahrwaldneeks Widssemme gub. awis. N° 78 darra sinnamu, ka par no Kreewsemmes us Franzju zaur Bruhscheem suhtamahm grahmatahm pastes-nauda pehz schahdas tafses jamaksa: 1) par no Kreewsemmes isstelletahm grahmatahm 22 kap. par katru 15 grammas swarru (schë

eerehkinata 4 fudr.-grafchi Pruhſcheem peenahkama pastes-nauda); 2) par fubhtahm prezzu prohwehm ar pahrſehjumu krusteniski, 80 kap. par katru 40 grammas ſwarru (ſchê eerehkinata $1\frac{3}{4}$ fudr.-g. Pruhſchu pastes-nauda); 3) par apdrohſchinatahm grahmatahm, bes tahs maſſas par iſtelletahm aiſmaſ-fatahm grahmatahm (p. 1.), wehl 7 kap. affeuranzes-nauda par katru grahmata. — Tahs maſſaſchanaſ par he-aiſmaſſaſamahm (neſranteeretahm) grahmatahm un par driſſu-leetahm ar krustenisku apſehjumu, tà tà arri wiſſi fubhtijumi ſtarp Kreewſemmi un Uſchiri paleef nepahrgrohſitas tahs paſſas.

— 2. Juni parahdijahs leefas-ſehrga pee loh-peem arri Ribgas kreife, prohti Spreetin-muiſchas walſtê, Iſſchilles draudſe, Sahliſch-Greeses mahjâ, kur 3 ſirgi faſlimma, no kurreem 1 iſweſſetogahs un diwi noſprahga.

— Swehtdeenâ tai 11. Juni Mahrtna-mahzitaja mahjâ ta jaunezelta Latweeſchu ſwehtdeenâſ-flohla noturreja ſawuſ ohtrus gadda-ſwehtkus, kur baſnizas-pehrminderi un zitti draudſes-lohzeſki bija ſanahkufchi, lai redj, kahdus augtus tas jaunajs lohziſch bij neſſis. — Schi ſwehtdeenâſ-flohla irr dibbinata tahdeem behrneem par labbu, kaſ nabba-dſibas deht katru deenu pabrihſôs wai zittâs darba-weetâs ſtrahda un tadeht tiffai ſwehtdeenâs warr ſakrah tahs garrigas mantas, kaſ waijadſigas preeſſch eefwehtſchanaſ. Pagahjuſchâ flohlaſ-gaddâ 155 behrni, puikas un meitas, tiffa uſnaemti un bihbeles-ſtabſtôs, Luttera katkiſſi, dſeefmu dſeedaſchana, laſfiſchana, rakſiſchana, rehkinaschana un Kreewu-wal-loda tiffa mahziti. — Flohlaſ eeneſſchana zaur mihleſtibas dahwanahm un flohlaſ-nauda eeneſſa 179 rubl., iſdohſchana preeſſch flohlmeiſteri un zittahm flohlaſ-waijadſibahm bija 144 rubl. Wiſſi tee mihtee draudſes-lohzeſki un zitti flohlaſ un behrnu-draugi, kaſ lihds ſchim laikam ar labbu prahtu eedewa ſawas dahwanas pehrminderu rohſâs, zaur ſcho rakſtu ſirſnigi tee uſluhgiti, arridsan us preeſſchu ſawu mihleſtibu parahdiht muhſu behrneem.

B. Starck,

Mahrtna draudſes mahzitajs.

No Behſim mums rakſta, ta preeſſch tahs us 4., 5. un 6. Auguſt nolittas ſemtohpibas=iſrahdiſchanaſ komitejai peemeldeſchanaſ jaw papilnam peeſohlitas un ta tadeht ar iſrahdiſchanaſ noturreſchanaſ gan labbi iſdohſſes, bet tomehr tahdas peemeldeſchanaſ no maſ-gruntineeſeem un mahjas rentineeſeem gauſchi maſ eetteſſetas un komiteja tadeht weh-ledamahs, lai arri no ſcheem wairak us ſcho iſrahdiſchanaſ meldetohs, nolittuſe, wiſſu zauru Juli meh-neſi wehl meldeſchanaſ peenemt, kaut tas termins preeſſch tam gan jaw pagahjis. Iſrahdiſchanaſ tiffſchobht 4. Auguſt, pulkſten 11tôs iſrahdiſchanaſ-weetâ, Behſu pilſ-muiſchâ, atwehrtâ. Biffetu-zens un biffetes buhſchobht daſchadas, prohti: 1) weefu-kahrtes preeſſch wiſſahm trim deenahm par 1 rubli gabbalâ,

2) iſſtahditaju=biffetes preeſſch wiſſahm trim deenahm par 50 kap., 3) eelaiſchamaſ biffetes preeſſch atwehſchanaſ-deenas, 4to Auguſt, pa 30 kap., preeſſch 5. Auguſt pa 25 kap. un 6. Auguſt pa 15 kap. par zilweku. Wiſſas ſchahs biffetes dabbutamaſ iſrahdiſchanaſ-weetâ pee kaſſehm un weeſeem tiffai no rihta pulkſten 9. lihds pulkſten 7. walfarâ warka, iſrahdiſchanaſ apmekleht; pehz ſcha laika tiffai iſſtahditaji ween un waktneeki drihſſtehs ee-cet un iſeet. Buhs arri gabdahs par reſtauraziju (trakteeri), kurrâi weeſt par lehtu zennu ar labbu prezzi ja-apdeen.

No Werrawas. 25 Mai iſzehlahs Werrawas kreife, taiſ muiſchâs Wezz-Anzen, Jaun-Roikille un Pallamois, leefas-ſehrga pee lohpeem, zaur kurru lihds 5. Juni jaw bij faſlimmuſchi 18 ſirgi, 26 ragga-lohpi un 2 zublas; no ſcheem noſprahguſchi 15 ſirgi un 14 gohwis un weſſeli palittuſchi 2 gohwis un 2 zublas, ahrſteſchanaſ palittuſchi 3 ſirgi un 10 ragga-lohpi.

Ahrſemmes ſinas.

No Wahſſemmes. Appatâ ſkaitâ patlabban Wahſſemmi eſſohht 60,000 kauſchu-flohlaſ ar 6 miljo-neem flohlaſ-behrnu, tà ta us if 1000 pawalſtneekem kahdi 150 flohlineeki iſnabl. Braunſchweigê, Oldenburgâ, Salkſchôs un Thringeneſ nahloht 175, Meklenburgâ 166 flohlineeki us 1000 eedſihwotajcem, bet daudſ weetâs pulku maſati un atleef tadeht arri Wahſſemmi ko wuhletees, lai flohlaſ apmekletaju ſkaits wehl wairotohs. To nu wianna arr gan darrihs, kad ta ſawuſ flohlaſ-littumus, kaſ ar ſpeeſchanaſ behrnus us flohlu kauj raidiht, ſtiprati wehrâ nems un ſaweem flohlmeiſtereem labbatas lohnes dohs. Muhſu flohlaſ pahrwaldneeki gan arri buhs aprehkinajuſchi, ta pee mums par leelahm lohnehm un aplam leclu karſtumu us flohloſchanaſ ne no weenas puffes newarr brihnitees. — Firſts Biſmarks, kaſ lihds Pruhſchu landaga eefahkumam no ammata darbeem atlaifts, tai ſtarpâ weenu reiſt, prohti Septembera meh-neſcha widdû, brauffſchobht us Berlihni, kur Chſt-reikijas keiſeru Franzi Jahſepu ſagaيدا us ſehſſchanaſ. 9. Juli (pehz j. k.) Wahſſemmi — Maſſaſawas herzoga-walſtê pee Lahnuppes — ſwinneti ihpaſchi peeminnami ſwehtki, kurrôs nelaika baronam Stein par gohda-peeminnu uſzeltſ atmena-ſtobs tiffa atklahts. Steins bij Pruhſchôs tas wihrs, kaſ tautas ſelſchanaſ tiff redſeja winnas brihweltibâ un kurrâam dſimtas buhſchanaſ iſnihziſchanaſ Pruhſchi allaſch warr patitt. Pehz wianna padohma dar-roht, kehniſch dſimtbuhſchanaſ uſzehla un no ta laika tur augumâ aug tautas labklaſchanaſ un ap-gaiſmoſchanaſ, tautas manta un ſapraſchanaſ un tamlihds arri walſtibas ſpehks un walſtibas gohds. — 16. Juli atkal leeliſti eefahka ſwehttiht zetturtohs Wahzu beedribas ſtrehlineeka ſwehtkus, daudſ ſirſnigas runnas turredami, dſeedami un weſſelibas uſdſerdami. Preeziga zerriba ihpaſchi tiffa wahr-

dös isteikta par to, ka Għstreikijas politika un Wahzu tautas prahts redsami faweenosteos tai draudsiba, kas starp schibs un Għstreikijas taggad faknes laisch. Wahz-Għstreikija, preefsch-pagahjuscha karrā pahwarreta, tomehr pehdigā karrā-laiā parahdijuse, ka winna faweam uswarretajeem peedohd un schahs jaunās walsts draudsibu griib eemantohd. Winna wifas atreebschanas dohmas Wahzu Frantschu karrā atmettuse; to Wahzjemme atsihstohd un par to taggad pateizohd. Kamehr Wahzjemme us tahdahm fwehtku runnahm klausijahs tillam arri

Franzija Gambetta maltigu fwehtku-runnu turreis kahdās dsihres, ko par peeminnu noturreja, ka La Fertes pilssehtinā zeetums tillā sturmehts. Gambetta, labh runnatajs buhdams tautas-fapulzē itt retti runnajoht, dsihres un zittās kauschu fapulzēs tomehr runnajoht us laudim ir zaur lohgu un daschs preezajotees ar to zerribu, daschs bailigi behdajotees, ka til schim wihram, kurra rohkas reis jaw Franzijas walsts-stuhri waldija, arri ne-effohd nahkamā laiā nolikt, Franzijas liktenu waddiht. Tjehrs teef usskattibts par brihw-walsts gruntetaju, bet Gambetta par pirmo presidenti nahkamai pilnigi eewestai brihw-walstei.

No Wihnes. Zitreisejas Spanijas fehnineenes Isabelles dehls, prinzis Alfons no Asturijas, taggad usturrahš Wihne, kahdā audsinafchanas nammā. Ihtā laiā winsch jaw eemahzijeos Wahzu wallobu un effohd uszigtigs skohlneeks. Fehnineene beefi ween ar prinzi farakstotees grahmatas un schi skohlās direktoram dohdohd pamahzifchanas, ka lai dehlu audsinajoht. Skaidreem wahrdeem winna isteikuse, ka winnas dehlam pasaulē jamahzotees passht, kahda ta ihsti irr; ohtris winnas pawehls pagehroht, ka prinzim neleefohd tizzibas mahzibu doht nedj no kahda Jesuita, nedj no kahda skohstera-garrizneeka; ar faweam skohlās beedreem prinzis fateefotees itt labbi un eefchoht pa sunnu-deenahm ar faweam skohlota-jeem kahjahm, jaukus widdutschus apraudihht.

No Italijas taggad awises til wairak raksta par pahwesta wezzischa runnahm, kas tam beefi ween gaddahs noturreht schahdai wai tahdai laimes wehledamai beedribai. 5. Juli dauds tahdu wehletaju jeb sehrseju bijuschi Watikana pilli pahwestam preefschā laisti, starp scheem arri dauds seewischtas no kahdas beedribas, kas neddelās gulleedamahm palihgu fneeds. Schai beedribai irr kahdu 2000 lohzettu, kas wifs wairak peederr pee Rohmas labbahm kahrtahm un zaur zaurim par mehnesi kahdas 300 neddelas flimneejes aplohpj. Pehz tam, kad kahda grehfene, Biondi wahrda, beedribas padewibas rakstu bij nolaffijuse, pahwests atbildeja ar tahdeem wahrdeem, kas beedribas dahmahm gan mas warr derreht par usmuddinaschanu un stiprinaschanu fawā teizamā schehlsirdibas darbā. „Kad mehš weenmehr tā dsihwotum,“ iskaidroja pahwests fawā runnā wenteefigahm klausitajahm, „kā mehš taggad dsihwojam, tad es

labpraht wiffahm seewahm usfauttu: Beata sterilis, quae non parit (laimiga ta seewa, kurrai Deewš ne-auglibu nospreedis). Schōs laikōs irr leela nelaimē, dauds dehlus pasaulē laist, kurrus mohza, kurrus zaur aplameem pamatteem un mahzibahm famaita un padohd sem kaunahm preefschisimehm un tuhstoschlahrtigahm breefmahm. Bet zerrefim, ka fchee laiā beigfees, bes ka mums buhtu jawehlahs, lai seewas ne-augligas paliktu, tas buhtu tas pats, ka kad mehš wehletumees pasaulēs beigumu, kas tal weenigi til zaur Deewa nolemfchanu warr notift.“ Dauds wehl tahdas runnas pa awischi iskaišitas, kurrās pahwests fawas dusmas isteiz par faweam prettineefeeem un kas schā un tā teef izlittas un faspastas. Zitta runna rahdahs arri gluschi riftiga buht, ka p. p. ta, ko winsch Watikanas runnas-istabā faweam militscheem likka dsirdeht. Winsch fazzija: „Mehš staigajam tumšibā un wehl neredšam ne ko, kas mums parahditošs kā labbahs rihta blahšmas aufchana.“ — Teefcham gan winna basnizas pasauliga swaigsne nobahlfuse un isdšiffuse, un — warram zerreht — us muhschigeem laifeem. — Arween un arween tam peenahf runnataji un laimes wehletaji no daschadahm pasaulēs mallahm, tā ka wezzihšs pats luhdsees, lai winnu jel taggadeja karstā gadda laiā skohnejoht. Leelako deenas daku winsch darbojotees rakstidams un papihrus krahmedams. Dohma, ka winsch Jesuitu skubbinafchanai klausidams no Italijas buhschoht prohjam reisoht, bet awischi sinas arri daudsina, ka wihrs atkal flimmojoht. Dohma nu gan, ka ilgi dsihwes gaddi winnam gan wairs nebuhs zerrejami un pats winsch to jaw laikam arr fenn paredsejis. So 1870. gaddā winsch jaw tahdu nosazischanu farakstijis, ka tuhliit pehz winna mirschanas Rohmā buhdameem kardinaleem pee pascha lihka jauns pahwests zeffams. Kad nu tas wiffeem lihdschinnigeem Kattohtu basnizas-likumeem irr pretti, kas sinnamu laifu un ih-paschu balsofchanu ais flehgtahm durrim pee jauna pahwesta zelschanas noleef, tad jaw taggad zittu semju waldischanas, kurrahm Kattohtu pawalstneeki, ihpaschi Wahzjemme, fahht gudroht un faspreestees, ka tahdam nodohmam pretti strahdaht, ja teefcham tā notiktu, ka pehz tahdas jaunās wihšes pahwestu dohmatu zelt.

No Spanijas. Tur laikam ar taggadejo fehninu gluschi lahga gals nebuhs. Telegrafju sinas no 7/19 Juli is Madrides meld: Scho nakti peezi zilweti prohweja fehninu un fehnineenes nonahweht, kad tee patlabban is dahrsa (Buon-Retiro) us pilli atpakkat brauja. Slepawas 5 gabbali bij nostahjuschees Arenal-eelā un schahwa us fehnina wahgeem. Fehninu Gohdibas no schahweena netikka trahpitas un isdewahs, diwus fleplawus apzeetinaht, treschajs tillā no laudim nosauts. Gedšiwotaji par scho nedarbu irr aplam faskaitufchees. Zittadi meers ne weenu azzumirkli netikka jaults. Isleefotees, ka pee nodohma-

tas fleepawibas wairaf garrigneeki arri effoht libds-finnatneeki, un jaw labba teefa zilweku tikfufchi apzeetinati. — Kahrta dumpineeki Katalonijas dalka if deenas ar karra wihtreem fastohpohht un pa drufku ar teem paplehfohtees, kahdu nokautu wai pahra eewainotus pamedami.

No Ungarijas. Kauns un brihnums teefcham par to, ka daschâ Giropas stuhri wehl aplam leela mahnu-tizzibas tumfiba kauschu firbis turr appalfsch flogha. Ungurds kahdâ weeta (pee Gyöngys) bij ispaudusehs ta walloda, ka kahds ffohders, kas jaw gaddu atpaffak bij mirris, augfcham zelfchohtees un laudim spreddikus fluddinafchoht. Mahzitaja rahfchanahm pretti wairaf kâ 200 zilweki dewahs garrâ rindâ ar plihwinadameem karrogeem us ffohdera kappu, fur tee diwas deenas un diwas naktis — finnamis par welti — us ffohdera augfcham-zelfchanohs gaidija. Tad tee, garrigas dseefmas dseedami, atfal gahja us mahju atpaffak.

No Japanes. Turrenes waldischana effoht nodohmajuse wehstneekus turreht Giropas leelwalstës.

No Indianas laffam fcho ehrmotu sinnu: Kahds Wahzu dakters patlabban dewito reisu sawâ muhschâ apprezzees; 11 gaddu laika winnam astonas seewas nahwe atnehmuse. Schis astonlahrtigs atraitnis effoht til ffohps, ka winsch wiffas dewinas reijas weenâ un tai paschâ praffâ lizzes laulatees, kaut gan winsch katru reisu ittin labbu puhru libds dabujis. (Ja tas nebuhtu, tad wihru tillai par tau-pigu ween warretu nosaukt, jo kam dewinas reijas til ihfâ laika kahsas jaturra, tam tehrini newarr mast buht.)

No Abissinijas. Laffitaji wehl labbi atminnesees ka ne-ilgi atpaffak awises daudj runnaja par Abissinijas karu rihth-Afrika, kas ar to beidsahs, ka keisers Leödors pats sewim gallu padarrijahs. Taggad nu tur usmettees par wal dneeku kahds Tih-gres firfts ar wahrdu Kassa. Schis wihrs sewim peelizzees to gohda-wahrdu: Etiopijas walsts kehniun kehniufch pehz Etiopiefchu paschu prahtha un aplam leelus frohneschanas fwehtkus noswehtijis. 10 deenas tohs wairaf kâ 3000 zilweki fwehtijufchi ar ehfchanu un dserfchanu. 20,000 gohwis un leels pulks masu lohpu us to tikfufchi flakteti un 40,000 muzzas meddus-wihns isbruhfehths tizzis. Lehgeris pawiffam 8 juhdses garfchs un dsihru-galda telts juhdsi garra bijuse, fur fwehtku fwinnetajeem prett faules karstumu un negaifa laiku patwehrums bijis.

Jannakahs sinnas.

No Odessas teel meldehts: Augsts Kungs un Keisers 24. Juli buhschoht Odessa un no turrenes tulihht reisofchoht us Liwadiju.

No Berlines, 13./25. Juli. Keisers Koblenz nobrauzis. Kattohtu awise „Germania“ usfauz us kahdas Kattohtu beedribas zelfchanu. Effenê strahdneeku nemeeri nobeigti.

No Filadelfijas (Amerika). Tur taiz deenas no 2.— 5.

Juli pulksten 20s bijis 96 grahdis F. (kahdi 30 grahdi R.) karstums. Nu-Borkâ wehl karstats bijis, 100 libds 102 grahdeem un no faules dselti jaw 230 zilw. mirrufchi. Slimmibas traffo pee zilwekem un pee lohpeem. Sirgi dutscheem nokriht us eelas un tur patt arri nosprahgst.

Chrmigi goddijumi us muhsu dselsu-zelleem.

Us muhsu dselsu-zelleem brihscham eet til raibi un ehrmoti, ka brauzeji warr deesgan no-errotees un nospfauditees un zittâ reisâ arri deesgan nobrihntees un nosmeetees. Wahzu awises wihrs, kas waffarswehtkôs us Kursemmi brauzâ un pa dselsu-zellu libds Koblneffi gribbeja tift, fur pasinnoti wahgi un kutschers us to gaidija, mums nostahsta, kahdâ wihje winsch weenu stanziju bes biffetes nobrauzis un kâ winsch libds paschâ Koblneffi bes makfas warretu notift, ja to til buhtu gribbejis. 3. Juni preefsch pulkst. 6. winsch jaw bijis Rihgas-Dinaburgas bahnusi; kauschu druhsmu druhsmes kâ speedufchees, ka wihrs biffetu pahrdohdamu weetu kâ Kanaâna-semmi til no tahlenes dabujis redseht. Pulkstens jaw kahdâ 1/2 7 un wihram zerriba us biffetes dabbuschanu pawiffam suhd, kad jaw pirmo reisu teel noswan-nihts. Ko nu darriht? Laudis grufschahs un stum-jahs breefmigi preefschâ un paffatâ un lammajahs wehl breefmigali wiffas trijâs, muhsu semmes wal-lodâs. Sagaida wehl kahds brihdis, jo kahdu 10 wihru tillai wehl preefschâ un 40 wiffmasaf stahw paffak winna, bet — jaw arri swanna ohtro reisu un wiffi bailu pilni eefleedsahs, redsedami ka kassirers — pehz sawa preefschraffa turredamees — ar aufstahm affinim kahdu 50 kauschu zerribas durtinas aisflehd. Wehl 5 minutes laiks un ismiffufchi sawâ nelaimê fscreen wiffi glahbschanu mellecht pee ohtras kasses, bet arri fchi aisflehgta. Projam man waijadseja tift — stahsta rakstitajs pats — schâ wai kâ, jo Koblneffe fwefschi sirgi us manni gaidija, tadeht kaut bes biffetes, kahpu tik drohschi eefschâ treschas klaffes waggonâ un gaidiju tahs leetas, kas nahls. Drihs arri winnas nahja. „Kungs, fur Zuhfu biffete?“ praffija waggonu fullainis (schafners). „Biffeti es netiftu dabujis; bet gribbu wiffu darriht, zil ar naudü paspehjams, lai warru libds braukt.“ „Tad til kahpjat laukâ.“ Ne ko darriht, kahpu laukâ un us fullaina padohmu peegahju pasemmigi pee inspektora, kas tur patt stahweja. „Gita pee dselsu-zella waldischanas,“ schis mannim meerigi atbild un pagreefsch mugguru. Tê arri pulkstens skanneja trescho lahgu, manna pazeetiba beidsahs libds ar mannu gohdigu apsinnafchanu. Gelahpu nu 2. klaffes waggonâ, dohmadams, nu, Deers sinn, wai tur arri man neraidihhs laukâ? Bet ne kâ, pas-fascheeri mannim laipnigi dewa ruhmi, beesaki kohpâ fahfhdamees un — maschine drihs fahtha fwilpeht. Ar Deerwu Rihga! Redsehs nu, kurrâ stanzijâ manni fweedihs laukâ? Ar nemeerigu firfsapfinnafchanu nobrauzu libds Dhgrei, tur islahpis tublit raudsiju,

biffeti libbs Robtneffe eegahdatees, to ar leelahm mohlahm arri dabbuju, — bet par nobraukto stan- ziju no mannim massu wis nenemm prettim! Labbi, — ar islahpitu apsinnaſchanu un drohſchu prahtu fehdohs eeffchâ un brauzu tablaf. Sfrühwermui- ſchas stanziâ fatillu kahdu beedri, kam tas pats liktens bija, kas mannim. „Wai Tu biffeti dab- buji?“ wiſſch manni waizaja. „Rihgâ ne, bet Dhgrê gan!“ — „Tad ta behrna gudriba, par to Tu maſ- faji, mehſ ſchê brauzam leels pulks bes biffetehm.“ „Wai tad waggonu-ſullainis Suhſ nemett laukâ?“ „Waggonu-ſullainis? kas tam par kimmeri ar mums, mehſ jaw brauzam o htrâ klaſſê.“ — Tâ tad mehſ katris meerigi un ne-aiklahrti brauzam ſawu zellu. Ne mannim kahds atpraſſija biffeti, nedſ arri daudſi bij to pirkuſchi. — —

Paklaufatees nu arri, zil deefgan ehrmigi man- nim paſcham isbewahs Sahnôs no Selgawas tirgu mahjâ braudamam. Ar ſawcem 4 libbsbeedreem no Selgawas us Rihgu atpaktat braudams tur pee- gabju pee kaſſes, ohtras klaſſes biffetes pirkt. Sunna wiſſe mannim rahdija to weetu, fur treschas klaſ- ſes biffetes pahrdohd. Waizadams, wai mannim ta brihwiba naw, ar ohtru klaſſi braukt? dabbuju tuhkuſchu peeri redſeht un to brihniſchu praſſiſchanu dſirdeht, wai tad es ar II. klaſſi dohmajoht braukt? Us mannu atbildi, ka, ja man ta taiſniba us to ween irr, es to gan gribbetu, mannim tublit tahs biffetes iſſweeda. Pee waggona nogahjuſchi, mums ſchafners norahdija ſawas weetas, bet diwi uhfaini wiſſi mellôs ſwahrfôs jaw ſtuhra-platſchôs waggonâ bij nofehduſchees. Mehſ ſawâ ſtarpâ kahbus wahr- dus ſawâ peedſimtâ mahtes wallobâ bijam ismet- tuſchi, zittadi arri peeſlahjigi usweddamees un pee ſawa apgehrba — lai gan balles greſnumſ mums truhka — tibribu un peeſlahjibu nebiam aiſmirſu- ſchi; no ka nu muſſu ſweſchee zekka-beedri ſatruh- kahs, newarram wehl ne taggad iſſpraſt, bet to mehſ ſklaidri redſejam, ka wiſſi weens ar ohtru ſagluh- nejahs, murdedami: wai mehſ ar ſemneefceem tohpâ braukſim? Uzzu-mirkli tee arr iſſehza is waggona, itt lâ no wilka jeb ſchpohka behgdami un pagehreja no ſchafnera zittu plazzi eerahditu. Par nepatiſ- ſchanu mums tas ſinnams newarreja buht, bet til par brihnumu ween, — bet tomehr par nepatiſſchanu un ahtram zilwekam par ſaſſaiſchanu gan warretu buht, ka weenas un tahs paſchas klaſſes brauzejeem naw arri weena un ta patte teefa un taiſniba un weenas un tahs paſchas zaur-eijamas durris, jo Rihgâ lai- migi nobraukufchi mehſ netaiſni nedohmajam darri- juſchi, kad mehſ zaur II. klaſſes reiſneeku-ſabli zauri gribbejam eet. Manni nu gribboht jeb negribboht zilweku druſſime gan aiſrahwa libbs, pa tahm dur- rim, bet eeraudſiju, ka weens no muſſu ſweſcheem zekka beedreem pretti ſfreedams mannuſ libbs-beedrus raibija atpaktat us III. klaſſes durrim. — Kur tah- das neſahrtibas un nepeederribas noteek bes pah-

mahziſchanas un peederrigas pamahziſchanas no zekka usraugu puffes, tur zittadi newarr dohmaht, ka zil- weks tur laikam wehl teek uſſflattihſ par lohpan libbſigu jeb ohtreem wahrdeem par mehmu zekka frakti, kurrai kluffi japadohdahs ſawu libbs-brauzeju eh- wergehligai eegribbeſchanai un ſmeijamai pahrgal- wibai jeb augſtprahtibai un ka tur zekſchſ laikam naw wis buhwehts reiſneeku deht, bet ka reiſneeki buhtu zekka deht paſaulê bijuſchi.

T. Laur,
Jaun-ſehrzenes renteklungſ.

Kahds wahrds prett Biks f. dohmahm par „ſkrihwera beedribu.“

Sihmedamees us to rakſtu „B. w. N° 24“ no B. f. paraſtitu, newarru pehz ſawas ſirds-apſinnaſcha- nas nozeſtees, kahdu wahrdu tam pretti runnaht.

Lai gan ne Zukain f., ne arri B. f. rakſtu warru dſikſi apſpreest, jo tad mans rakſts — garruma deht — daſchu laſſitaju apgruhtinatu un arri katris laſſitajs pats ſinnahs, us to B. f. rakſts grunte- jahs un ka turpretti B. f. pawiffam ſawadu zellu eefahl un ar ſawadeem eerohſſcheem B. f. gribb peerahdiht ka:

1) ſkrihweri tâ likkumôs eekalti buhtu, ka wiſſi ne maſ zits ar zittu beedribas un draudſibas garrâ nedrihſſtetu ſanahſt un par ſawu garrigu lâ arri meeſſigu labklahſchanu taiſnigâ un nenoseedſigâ wiſſe gahdaht.

Us ſcho es luhdsu B. f. peerahdiht, wai tee, kas jaw daſch daſchadas beedribas gruntejuſchi, birgeru-, lâ arri ſemneeku-ſahrtâ buhdami, likkumôs par ſa- wadu kauſchu ſchkirru irr atdalliti, un wai wiſſi muſſu leelas walſtibas pawalſtneeki, augſti un ſemmi, neſtahw appaſſch likkuma, un wai tadeht katrai kau- ſchu ſahrtai nebuhtu waijadſigs, — ſinnams zaur augſtalas waldbiſchanas ſinnu — ihpaſchi ſawas gar- rigas apgaiſmoſchanas deht, beedribas zelt, un wai wiſſas Kreewu-ſemmes augſtalas waldbiſchanas teefſham nebuhs atſinnuſchas: „ka gaiſma irr dſihwiba, gaiſma irr tautas labklahſchana, un ka gaiſma irr walſtibas ſtiprumſ?“

2) itt ehrmigi ſkann, kad B. f. ſakka, ka ſkrihwera labbumu no pagasta labbuma, — ſinnams tad arri no ſliktuma — newarroht ſchkirrt, jo zittadi ſkrih- weri pagastam drihſ warretu ſlahdigi buht. Teefa gan, ka B. f. ſakka, ka ſkrihweriſ, — ſinnams pa- gasta darrifchanas — libbs-atbildedams, bet ne wis libbswinnetajs un libbspaſpehletajs, jo tahdâ wiſſe, ja pagastam dabbigâ wiſſe kahds truh- lums uſeetu, ſkrihwereem, zil es ſinnu, kas pa lee- laſtai daſſai pagastôs eenahkuſchi un neſinn, wai wiſſi gaddu, wai mehneſi, wai 10 gaddus weenâ weetâ warrehs nodſihwoht, ſawi beidſamee ſwahrfi ja-up- pure un plikkeem buhtu ja-aiſeet! Tablaf

3) B. f. ſalibdsina ſkrihweri ar farrotaju, kas, to ar ſawahm affininim eekarrojis, atdohd teem, kas us

to wiinu bij subhtijufchi. Schè man rahdabs, B. f. dohma, fcrihwera daudsreis fuhri un grubti nepelnitas kappeikas ja-atdohd pagastam un us fewi un fawejeem winsch ne' dohmaht nedrihst; bet tè B. f. gan leelabs peemirjis buht, ka rakstòs stahw: „Ras par fawejeem negahda, tas irr flittaks par paganu!“

Til tanni weeta B. f. gan irr taifniba, ka dauds pagastòs fcrihwera ar karrotaju warr falihdsinabt, fur tas dauds reis weens pats prett defmiteem karro, walsts labbumu aistahwedams un walsts flittumu peerahdidams, par fo to wehl daudsfahrt par eenaidneeku un prettineeku usfatta un beidscht ir no fawas weetas atstahdina. Wehl B. f. pilniga taifniba, kad winsch falka: „fcrihwereem schòs laikòs tà falkocht papreelfchu ja-eet,“ fur es wehl usdrohschinas jòhs klast peelift, ka teescham, pa leelakai dalkai, fcrihwera irr pagasta gars un dwehsele un winneem wai gribboscheem wai negribboscheem pa preelfchu ja-eet. Tapeh; wai nu tahdeem wihreem, us ka plezzeem — peh; B. f. pascha isfazzifchanas, — leela nastu gult, nebuhtu gauschi waijadfiga leeta, beedribu zelt, fur tee draudfiga un brähliga garrà par sawu trihsfahrtingu grubtumumu farunnadamees un zits zittu pamahzidami, sawas darrifchanas un dsihwè zaur beedribas weenprahribu pilnigaki warretu palift?

Beidscht B. f. norahda us tahm jaw dibbinatahm beedribahm, pee ka fcrihwera warretu par sawahm atraitnehm un bahrineem gahdaht. Tè man rahdabs, — ja es newikkòs, — ka pee tahdahm beedribahm preelfsch fcrihwera pascha ne kahds labbums newarretu atlehft, jo fcrihwereem naw ween par wiinu palkat-palizzejeem jagahda, bet tà jaw peeminneju, wiinna nedrohschas dsihwes deht, arri par fewi paschu, jo kad winnam kahdu gaddu ar fewu un behrneem buhtu bes weetas un darba jasehsch, furra un kahda beedriba nu winnam palihdschs, ja ne ta, furra fcrihwereem pascheem peederr, furra no un preelfsch winneem pascheem dibbinata?

Wiffu peh; jabrihnabs un gauschi janoschesho, ka Latweeschu tauta taggad gauschi neweenprahriga un nesaderriga. Fur ween kahds par paschu tautas labflahschanu gribb fo runnahht wai darriht, fur dauds, jo dauds prettineeku rohdaht. Lai apstaktam sawus kaiminus Jggaunus; — wai tee dauds wairak, saw wai garrigai, tà arri laizigai labflahschanai par labbu, fo ne-isdarra?

Tapeh; usfauzu: „Augsta laime wiffieem zibnitajeem, augsta laime arri Zulain f., kas us tahdahm dohmahm irr nahzjis „fcrihwera beedribu“ zelt!

G. Bilinsky,
fcrihweris Sigguldà.

Dohmas par nahkamu semkohpibas israhdischanu Zehsis.

III.

Tà patt tà weens lauffaimnees no ohtra mahzabs, kas pehdigajam labbatz, tà pirmajam, tà arri warr weena semme

no ohtras, tauta no tautas mahzitees. Angli irr ta tauta, no kurras meh; warram wiffwairak mahzitees, us kahdu wiffi wiinu semkohpibu jaw no agrateem laikeem us apbrihnojamu pakahpeni pazehluschi, un ar ween wehl dsenahs, jaunab pahrlabboschanas eewest.

Warrens eerohzjis preelfsch semkohpibas pahrlabboschanas Angteem irr bijis semkohpibas israhdischana, kas katur gaddu jaw agrat un wehl taggad teel noturreta.

Gruntneeks jeb rentneeks nowedd us turreen sawus labbafòs augtus un fabrikants sawus labbafòs un lehtafòs isstrahdajumus. Israhditas leetas teel va leelakai dalkai wairakfohlitajeem pahrdohdas. Tadeht, ka tahs israhdamas leetas allasch irr tee wiffslabbakee isstrahdajumi un wiffslabbakee augti, winneem arri atrohdaht dauds pirzeju un tee jo dahrgi teel aismalfati. Jo peenigai gohwei, leelam un stipram ehrsekam, jeb labbai zuhlai u. t. pr. atrohdaht tublit tahdi pirzeji, kas gribb sawus kustonuz zaur wairakofchanu pahrlabbost. Angti irr arri lohpu-audschana apbrihnojamu fohtl us preelfschu spehrufchi, tà ka winni taggad ihpaschas wistu-, duhju-, funnu- ic. israhdischanas wehl bes tahm leelahm semkohpibas israhdischanahm noturr.

No mums, mihti brahti, newarr pagehrecht, ka meh; us reis' til tah; teelam, tà Angti; bet dsihfimees, ka nepaleekam tee pedelisch. Agrat Angti ar nebij til tah; tà taggad. Itt ihpaschi mums tas irr juleek wehra, fur un tà meh; effam schim us preelfschu eedamam laifa garram palkat palittufchi un us kahdu wiffi meh; wiinu ahtrak panahkam.

Peh; maannahm un arri dauds zittu dohmahm irr tahda fapuljeschanahs no wihreem, kam weenada waijadfiba un dsihfchanahs, derriga preelfsch katra. Katris smell zaur farunnaschanahs un prassifchanu ihfà laifà — pahra stundàs — wairak mahzibas, ne tà weens pats zaur prohwe-schanu wairak gaddòs.

Scha raksta eefabkumà es teizu, ka mebs warroht dauds no zittahm tautahm mahzitees, itt ihpaschi no Angteem, meh; arri warram dauds un daschabi semkohpiba no zittas, dauds masakas, tai paschai walstei peederrigas tautas, kurrat meh; peederram, mahzitees. Tee irr Pinni (Sohmi).

Wehl gan atminnesimees, ka taif gaddòs 1866, 67 un 68 ta behdiga sinna no Pinnu-semmes nahza, ka tubltofschi no zilweeem baddà nomirfoht un wiffà Ciropà lasfija preelfsch winneem dahwanas.

Schee paschi, ar baddu peemellefi Pinni wedda 1870. gaddà par 4 miljoneem mahrtu, t. i. gandrihs par 1 miljonu rubteem sweesta us Angliju. Wai tas naw apbrihnojams? Kà wiinu to darra? Winni to panahht zaur sawu leelu un nepectufchanu uszihtibu un apbrihnojamu darboschanahs, sawai ihfai, autitai un nepastahwigai waffarai par spihiti. Meh; Widsemneeki effam prett Pinneem laifft fittsemneeki! No Pinneem lai mahzamees, fo zaur darbu un fapraschanu warr panahht!

Pahrdohmahim un aprunnafimees par scho leetu tahkaf! Wannu wehleschanahs buhtu, ka kohpà dsihwodami — ja dohmas ne-eet pa weenu zeltu — neschkirtohs katris sawà nemaldiba, bet listu wiffi sawas dohmas kohpà, pahrunnatu. pahrspreestu un weenotohs, — tad sakrahtu, bet zittadi iskaifhs. B.

Duffi saldi eng'liti!

Duffi saldi eng'liti
Wehfa semmes thepift;
Deews tew agri pee few fauzis,
No schih; semmes iswest trauzis.

Behdas wehl nepasinni,
Puffites ween statti;.

Tehw' un mahtes mihestiba
Kohpa tewi ustizzibä.

Balta rohst' klussibä
Seedinus nobirdina;
Kriustus fakka saweem laudim:
„Laideet behrninus pee mannim!“

Duffi falsi, behrnin nu
Lihds to leelu deeninu!
Behdas, fahpes nemannist,
Meerä klussä idussest!

Julius.

Grahmatu simas.

Pee Mahjas weesa drikketaja E. Plates Rihgä nu patt palikka gattawa un irr dabbujama grahmata ar schahdu wirskratu:

Karra-leelskungs Eistatius. Stahstis no teem lais-
keem, kad kristiti laudis tikka wajjati. Latwiskä wal-
lodä pahrzehla A. Leitan. Ohtra pahrabbota drikke.
Zeela 112 lapp. p. Sniffi. Maksa 30 kap.

Schis stahstis pahr to karra-leelskunu Eistatiku taggad pahrabbotst pa ohtru reissi isheet laudis, jo jaw fenn pehz ta teel mekleshts un prassihst. Tadeht zerrejäm, ka ne buhs wis welti tas puhliusch un tahs tehreshanas, kas pee schahs jaunäs drikkeshanas mums bija japanests. Ka stahstis irr patihkams, to jaw leezina tas, ka pehz ta prassihst prassa.

Brahki Busch, Rihgä, attal drikkes apgahdajuschu un wissas grahmatu bohdes warr dabbuht schahdu stahstu:

Ohjols, winna dsihwe un gals, to is kahda Wahju laikratka smehluse Marija Naumann. Maksa 35 kap. Gauks stahstis pahr wirru, kas winnds pagahjuschs warrmahzibas laifos bij apnehmees, saweem tautescheem palihdscht ar to, ka ar warru ta laika warrmahzibas likkumeem pretti strahdaja.

Atbildes.

I. A-n, E. m. Ap Latweeschu ortografiju stribitees buhtu schim drihscham tas pais, kad ap kesera bahru stribdetumees. Teesa gan, ka laträ muhsu awise, gandrihs laträ grahmatä un pee latra autora schai leetä sawadibu atrohd, bet — weenai grahmatat, weenai lappai wajjaga weenas ortografijas. Tas wehl naw dsimmis, kas latram da prahtam warr isilt, neof arri tee ismir, kurräm ne kas pa prahtam naw. Laffat, to zern. wezzajs Behju prahwests Aug. Döbner par to rakstijis Latw. draug. beedr. magasihnes-grahmatä 15, I. 62 lapp. puf. 2c. „Wai wahrou atwaffinaschana, wai isrunna jeb eeraddums lai irr ortografijai par mehrojamu grunts pamatu?“ tä waizadams winsch tahda prahtä atbilo: wahrou-atwaffinaschanas likkumus ortografijä eewest, irr ne-esehpajama leeta, lä to wissas dsihwas wallodas (t. i. tahs, kas runnatas teel) parahda. Tauta zaur to jow neleel wadditees un tomehr tas buhtu tas wissu labbalajs pee winnas eeweschonäs. Behj wallodas isrunnas turrotees mehs dabbutum nelahdszibas, kahdas mehs jaw peedshwojuschu. Tä tao til weenigi mums atleel eer addums — un schis peekriht wissos leelatös un wehra leelamös rakstös wezza Stendera ortografijai un neliktees arbihditees pee mallas, lai nopuhjamees zil gribedami. — Tä arri mehs Jums warräm fazzibt: gan tee jeddinataji ar laiku few nojeddinates! II.—f. Wai arri Juhš newarräm peestaitiht pee nemaloiageem jeb wisemajal pee ultramontaneem?

Libhs 14. Juli pee Rihgas atnahuschu 1190 luggi un aishahjuschi 1051 luggi.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Kad tas Eschumuischas Kille mahjas fainmees Rein Lohls parradu deht fonturfi kritiis, tad teel wissi winna parradu deweji un -nehmeji us-
aizinati, 3 mehneschu laika no appalschä minnetas deenas, t. i. libhs 1. Oktober f. g. pee schihs walstis-tees peesteltees, wehlati ne weens netiks peenemis, bet pehz likkuma noteshchanas isdarrihts. Eschumuischas walstis-tesä, 1. Juli 1872. 3

Tai 3. Juli f. g. Westenes konventi tappa no-
fpreests usajinaschana us to islasti, lai, kas Westenes fohlmestera ammatä gribb iiti, peeteizahs ihfä laika ar sawahm leezibahm pee Westenes basnigas leelungu Westenes muischä un pee mahzitaja

Walkas

draudses-flohla palihga weeta irr dabbujama un no 5. August f. g. usnemama. Lohne par gaddu 200 r. f. Skaidratas sinnas pee S. Sihles Walka.

Rittermuischas (Siggund) pufsmuischas warr dsientalki darbu no wairal dsiru almenem dabbuht un irr tamdeht japeeteizahs pee Rittermuischas waldischanas (Suntajschu draudse).

Preefch kahdas masas wirtschaptes us semmehm teel tuhli mekleshts labb, ustizzams stroscha jeb stahrafts, lä arri labba fainmeeze, kurräi ihpashu japroht lungu ehdeerus wahriht. Abbeem ja-us-
rahda labbas leezibas-sihmes. Weetas mekletaji lai tadeht peeteizahs Ruzlas-muischä (Wirzenberg) Ummurgas draudse, ne tahs no Straupes pastes.

Kahda dahma wehlejabs meitenes un puikas no semmehm losje nemt. Dsihwollis Mastamas Ahr-Rihgä, Jaun-eelä N 11, appalschaja tahschä.

Mahspils-walstis Bundur-mahja teel pahrohta un irr pirzejem japeeteizahs pee mahjas grunti-neela P. Grahm. Araju semme irr labba libhs 60 pudrw., feens kahdi 200—300 birlawi teel eplauts; abholu dahrs arri irr kläht. Mallas-un baklu-meschs netruhst. 2

Preefch Behsim un Behju apgabbala!

Tai Pehterburgas beedribai par apdrohschinaschani prett ugguni un dsihwibas-rentehm un laptahleem irr ihpashu pastabwigs laptahl: no 2,400,000 rubl. f. Zeela laptahla wairal 100,000 rubl. f., ta patte fanemm us to wissehtaku malsu: a) ugguns-apdrohschinaschani us lustamu un nekustamu mantu us wissadu wihsi; b) dsihwibas-rentu un laptahlu apdrohschinaschani daschada mehra ar wahrou: preefch apgahdashanas sawu peederrigu, par drohschibu few pascheem wezzuma neschla, par palihdsibu preefch saweem behrneem pee winnu dsihwes esahlschanas, par atraitnu apgahdashanu us tuhlin jeb wehlati ismalfajamam dsihwibas-rentehm u. i. pr. — Tas mehrlis un labbums tahs punkt a minnetas ugguns-stahdes apdrohschinaschanas buhs gan dascheem jaw passihlams, bet tahs punkt b minnetas dsihwibas-apdrohschinaschanas turpretti warrbuht swesch un nepassihlams; tadeht irr schinni sluddinaschana par schahs beedribas daschadu apdrohschinaschani isflaidroschana peelista, lä par probwi: Kad kahds 30 gaddus wezs buhdams wehlejabs saweem peederrigeem pehz sawas mirschanas laptahlu no 500 rubl. f. attahst, un nu winsch to summu pee augschä minnetas beedribas apdrohschana, tad winnam tillai latru gaddu libhs sawai mirschana 10 rubl. 70 kap. (preefch latra 100 rubl. tillai 2 rub. 14 kap.) f. n. jamaksa, zaur kuru malfaschani winsch drohschi warr rehkinaht, lä schi beedriba pehz winna mirschanas teem pallal-palikkuscheem peederrigeem, jeb laut kurräm, kam winsch buhs nowehijis, to laptahlu ar 500 rub. f. ismalfahs, arri tad, kad winsch jaw tuhlin pehz pirmas malfaschanas nomirtu. Jaunali zilweht malsa masal, lä probwis rahda, un wezzali wairal. Tuwalas sinnas par to doht un usdohschanas, tä patt ar rakstem lä arri ar wahrdem, peenemu tas beedribas apgahdneels kolleg. sekretehrs Dugo Peterson Behjis. Tas peenemschanas lantohris atrohdashs Behjis ohtä pufš eelas, pretti meefneela Goeschella (agraf Stolz) mahjai.

Kahds grunts-gabbals Ahgelskalna grunte, preefch buhwplatscheem gauschi labbi bruhlejams, irr pahrohdams, wai wiss weffels jeb arri pa dalkahm. Tuwalas sinnas Ahgelskalna, Wischu-eelä N 37, pee Kesklera.

Saweem draugeem un jitteem to sinnu islaschü, ta pee mannim daschadas sortes keschu-un feenas-pullsteni, pullstenu kehdes, glahses un atflehgas, latru brihdi par to lehtaku malsu pir-lamas. Turkläht ar wehl to sinnamu daru, ta es, lä libhs schim, wissadas sortes pullstenu ar gadda laika apgahdashanu par to wissehtaku malsu ihfala laika jatafu. A. Schynfeldt, pullstena-meisters prettim Tshela bohdet.

Behju pilosehta, Juli mehnesi 1872. 3

Zeels trahjums
apwiltu, pulkeretu un wehl zittadu
fahrtu
irr dabbujami leelajä Aleksander-eelä N 19, Gesheta nammä, pee A. Jürgens. 1

Walmeeras kreije pee Limbaschu Greaku basnigas peederrigu wufsmuischu Ubbenorm — Unurg-kalnu — ar ehtahm un semmi no 315 puhra-weetahm isrenite wairakshilitajeem no Surgeem 1873 gadd. us 12 gaddem no weetas. Lorgs buhs tanni 4. August f. g. Limbaschs pee pree-
stera lunga
Menschikow. 2

Ta leela
Kurpju-magasihne
no 3. Karis
us staku-un leelabs Behnu-eelas stuhra, Kreemu beedribas-nammä, peedahwa wissadas sortes sabalus un kurpes preefch pee-augufcheem, tä arri preefch behrneem; tä patt gummi-falloschas no wissu labbalas sortes par lehu malsu.

Mudsu pahrdohschana
pee A. T. Fielis Pehterburgas Ahr-Rihgä, Su-
worow-eelä N 7. 1

Rihgas Latweeschu beedriba
isbrauks 16tā Juli f. g.
ohtru reisi falkumōs

us Mangelmulschu ar damstuggi „Johann Christoph“ no Rihgas pulstien 9 no rihta un no Miblgrahwja pulstien 12 preeksch pufdeenas. Atpalkat brouks pulstien 7 us Miblgrahwi, un us Rihgu pulstien 8 1/2. Masihka arri buhs lihds. — Biletetes dabujamas beedribas nammā pee beedribas-jullaina un malsa beedreem 50 kap., dabmahm 30 kap. un no beedreem lihdsneemteem weeseem 75 kap. — No Miblgrahwja lihds Mangelmulschas beedreem 30 kap., dabmahm 20 kap. un weeseem 50 kap. — Ja war: buht tai deenā leetus lihdu, tad nebrauks, bet beedribas-nammā buhs weesibas wallars.

R. L. b. runnas wihri.

**Algezeema allusbruhfcha akzi-
jas-beedriba** darra zaur scho sinnamu,
ta winna no schihs deenas eefahkocht
fawā jaunatwehrtā allus-pagrabbā
Sinder-eelā Nr. 4 Wallis nammā
latru pastelleschanu pretti nemm us da-
schadu allu un kwassu puddeles
un muzzās. **Direkzija. 3**

Ta pirma wissulabbala sorte spitschu par 4
rubl. 50 kap. par kasti irr dabujama pee Sin-
der-wahrteem № 139 pee

Kasparowitsch. 2

Tabbi kaulu-milti

dabujami Ohgr. s dstrawās, Beshu kreise, Ohrglu
draudse pee **J. Held. 3**

Wehrte redseht! Masahs gilbes nammā:
Sauka israhdischana
is wissas pasanles — preeksch wissas pasanles.

Semmes un smiltis

warr isgahst Ohrlschku-eelā № 44.

Tanni nakti no 22. us 23. Juni Naunas basni-
zas draudse, Launefalnerschu Saktōs pellele schtim-
mela sirgs irr tizzis isgagts no aplohka. Sirgs, ap
50 rubl. wehrtis, bij 10 gaddu wezs, ar lehsnahm,
plattahm guhschahm un ar palihku mugguru, tā
Leischu sirgeem mehds buht. Kas man par to no-
sagto sirgu dohs flaidru sinnu, tas dabuhhs 10
rubl. pateizibas-algas, ja sawu lohpu attal dab-
buschu rohlās.

Pehter Ohjol,
Salku fainn. Launefalnā.

S i n n u

dohdu es tē appalkschā rakstihstis wisseem leelungeem, muischu walbineekeem, arrendatoreem, fainneekeem un lauku-kohejeem, ta es preeksch saweem **skunstigeem** no **akmineem** un **binstein-akmineem** taihteem

iskapfchu bruzzekkeem,

tas ne ween pee Wahzsemmes, bet arri pee dauds zittu tautu semmkohpejeem pasihstami, isflaweti un bruhketi teef, — to **weenigu pahrdohfchanas weetu** preeksch **Widssemmes**, **Kursemmes** un **Iggauunu-semmes** esmu eetaifjis Rihgā, tai

gruntigā

J.

Englischu

Redlich

magasihnā.

Strahljund pilksehtā, April mehnesi 1869.

C. H. Schwabe,
iskapfchu bruzzekku fabrikants.

Us to scheid augschā lassamu sinnu aisrah-
bidams, lihdsu wehrā list, ta mannā gruntigā
Englischu magasihnā tee flawetee iskapfchu bruz-
zelli, kurri 1871. gaddā semmkohpibas israhdischanā,
Rihgā, arrihsan par labbeem atrasti un ar to
scheid blakkam stahwedamu gohda-sihmi puschkoti,
papisnam dabujami un til labb' wairumā tā ma-
sumā teef pahrdohsti. Arri tahs ihstenahs Itali-
jas almina iskapfchu galodinas, Wahzsemmes lat-
tinās un ahmarinus preeksch iskapfchu kappinascha-
nas warr dabuhst

J. Redlich Englischu magasihnā.

**Leelakais krahjums
schuhjamu maschinu**

preeksch skrohdercem un t. pr. no 65—100 rubl. f. un masakas
ar rohku greeschamas par 35 rubl., tā arri preeksch fainneezeem
no 16 rubl. fudr. sahkocht. — Preeksch wissahm maschinehm mehds
wairak gaddus pilnigi galwojam un peesuhstam bez malfas
us pagehreschanu zenna-rahditajus ar bildehm.

Lühr un Zimmerthal,

Rihgā, leelā Smilshu-eelā Nr. 7. 3

Ihsta mihlestiba.

II.

(Statt. Nr. 27. Beigums.)

„Eſchenijas behrni bij zaur Bereni parafstifchanu apgahdati, tadeht winneem mannas palihdsibas ne-waijadseja,“ Majors tabtak stabstija; „pehz weltigeem puhlineem, mannu pee wilsto draugu pakustinaht, atpaffat nahkt, isluhdsjohs sawu atlaischanu no deenesta un ar Mariju aisreisjoju us Hamburgu. Gaddu pehz tam Marrija nomirra un desmit mehneschus wehlat arri Eſchenija pehz ilgaf flimmbas garru islaida.“

Woi Bereni no Greakijas atpaffat nahzis jeb ne, es sinnaht nedabbuju. Es gauschi preezajohs, ka muhsfu wezza draudstiba wehl preefsch muhsfu nahwes zaur Suhfu widduschanu atkal atjaunota tiks. Schi irr manna pehdiga wehleschanahs semmes wirfa.“

Ka Mangolds scho nezerretu fatifschanohs ar Kchfeldu un scho isskaidroschanu tai pascha deena Bereni zaur grahmatau sinnoja, gan katris fapratihis. — Winna brihwais laiks bij pehz pahri neddetahm heigts, tadeht winsch Teklu luhdsja, winnam us Wihni rakstih, fur winnam deenesta darrifchanas kahdas neddetas ja-usturrotees, pirms winsch us R... atpaffat eefchoht.

Bet zilweks dohma, Deews darra. Kahda wehfa ruddens waffara winsch bij fafaldejees un faflimma ar karstuma-drudsi. Tschetri mehneschi pagahja, kamehr winsch atkal gultu atstah warreja.

Pawaffara peenahza, bet lihds ar winnu arri tahs wehtras, kurras wiffas Ciropas walfstibas fatrihzinaja — breefnigais karsch. (1848 g.)

Mangolds gan sawu reisofchanu zaur Wihni us Ungariju usnehma, lai wehl reis meerigo pilli un schahs mihtus eedfihwotajus redseht dabbutu, pirms neschehligais listens winnu us ilgu laiku, warrbuht muhschigi, no winneem schkirt warreja, bet winsch sawu mehrti ne-aiffneedsa, jo Wihne nonahzis winsch dabbuja pawehli, sawai regimentei peebeedrotees, kurra jaw Ungariju atstahjusti bij.

Taggad winnam zits pahri nepalikka, ka us Teklas grahmatahm, kurras winsch Wihne preefscha atradda, steigfchus atbildeht un mihtaku tai zerriba, ka atkal drihs redsefees, stiprinaht, kaut gan winsch pats bailigi nahkotnei pretti flattijahs. —

Austrija un Ungarija bij pehdiga gadda ar ween naidigafas weena prett ohtru palikfuschas, kamehr heidscht iszehlahs starp abraham walfstim nilnis karsch. Weena dalka no Austreeschu armijas dabbuja pawehli, pah Ungarijas rohbeschahm eet un ar wiffu spehfu karru eefahkt. Starp nosuhstiteem karrapulkeem bij arri Mangolda regimente.

Ta taggad bij notizzis, par ko Mangolds jaw daudfrefis fluffiba bij bailojees: — winsch taggad bija Ungareeschu eenaidneeks un katra deenu warreja ar sawas mihtafahs tehnu un brahli kaufchana nahkt.

Gads bija ar daudf gruhstumeem un affins islee-

schanahm pagahjis, kamehr Mangolds no Bereni un Teklas ne kahdu sinnu nebij dabbujis, kas arr karral-lalka gruhti eefpehjamis bij. Te kahd reis dabbuja winna regimente pawehli ar zitteem pulkeem saweenotees un pah Donawas uppi eet. Kad saweenotahs regimentes pah Donawu bij pahrgahjuschas un kahdus eenaidneeku pulzius atpaffat dsinnuschas, nometta winnas pehz gauschi gruhga gahjeena Teifes un Donawas uppu klaijumds legeri.

Kahdas deenas meers saldatus atspirdsinaja un drihs atkal atskanneja dseefmas un spehleschana ap walfs ugganeem waffara fluffuma. Reisu reisahm mehnesis starp padebbescheem atspihdeja un sawu bahlu spohschumu us karral wihreem metta, kurri wehl zits zaur zittu maiijahs.

Mangolds weens pats schdeja pee weena walfs ugguns-kurra dohmäs eegrimmis un klausijahs us saldatu dseedafchanu un us schahweeneem, kurri tahlumä rihbeja. Winnam islikfahs, it ka taggad winna listens pahrgrohsfichotees. —

Peepeschi bij pakawu fitteeni dsirdami un pehz kahdahm minutehm stipra jahtneeku nobalka, kurra no refognoszerreschanas*) atpaffat jahja, bij redsama. Kad offizeeris, karsch Mangolda draugs bij, ar ehdeenu un dsehreenu atspirdsinajees bij, stabstija pehdejam sawus pagahjuschas deenas gaddijumus: „Pehz muhsfu schkirfchanahs no scheijeenes, meh kahdus eenaidneeku husaru pulzius fatikkahm, ar kurreem meh schur tur kahwamees, bes ka kahdu labbumu panahzahm. Meh jahdelejahm krusteem schkehrseem pah tuffcho nohru, kamehr prett waffaru kahda apstrahdata apgabbala nonahzahm. Preezigi, kahdu muishu jeb zeemu atradduschi, jahjahm us kahdu kohku zeffulu, aif kurra meh ehlahs atrast zerrejahm, un ta arr bija, jo aif kohkeem mums balta, dalka pils pretti spihdeja. Kad pillei us simtu kohkeem tuwojuschees bijam, tad peepeschi schahweeni rihbeja un wairaf lohdes muhsfu rindas eefitta. Pehz masa brihscha schahweeni rihbeja atkal no ohtras tahschas lohgeem. Es manniju, ka pils waldneeks muhs usnemt negribbeja un tadeht ar saweem laudihm mums lohdes azzis schkeeda.“

Es kommandeereju no sirgeem semme kahpt un zaur durwim un lohgeem pilli eelaustees. Tas bij azzumirkta darbs un tuhdat eefahlahs ohtras tahschas sturmeschana. No muhsjeem jaw bij wairaf ka desmit wihri noschauti un eewainoti, zaur ko firdiba ar katra azzumirkli auga.

„Pils waldneeks, stalts firmgalwis, karsch, ka islikfahs, saldats bijis, kahwahs ka lauwa. Winna kalpi jaw bij pa kambareem isklaisjuschees un schis stahweja ar sohbinu weena rohka un pistoli ohtra, pee uslauhstahm durwim un aifstahweja eefchanu ka Sektors Troju. Es winnu luhdsu padohstees, bet winsch ar no dusmahm trihzedamu balfi sawa: „Kahwe jeb uswahreschana!“

*) refognossecret = isluhcht; apflattigt.

„Mans Deews!“ Mangolds istrubzees issauza, „tas jaw bij winna fakkams wahrds! Woi Tu ta firmgalwa wahrdu nedabbuji sinnabt?“

„Man tiffa teifts, ka tas effobt wirfneeks Bereni, leelatais Wahzeeschu eenaidneeks,“ stahstitajs tabtak runnaja; „es winnam wehl reis ussauzu sohbinu peemallas mest, bet welti; winsch ka ahrprahstigs ap fewi skaldija un wehl daschu no muhsejeem aufstu padarrija, kamehr beidsobt weena lohde winnu krubtis nahwigi eewainoja. Sohbinu wehl zeeschi rohkâ turredams winsch krita gar semmi. Sawu kungu mirstobt redsedami kalpi us pehdahm padewahs.“

„Tê peepeschi jauna skaisa meita pa weenahm fahnu durwim eestrehja un weenam kalpam lahpu is rohlahm israhwufi mannu waigu apspihdeja un tad preezigi fauza: „Mans Deews! es Tew pateizu — winsch tas naw!“ „Tai paschâ azzumirkti winna mirdamo firmgalwi eeraudstija un skalki usfleegdama pee ta us zekkeem nokrita winna bahlas luhpas butschodama.“

„Til ween wehl man fakki, kas ar firmgalwi, kas ar jauno meitu notifka?“ Mangolds draugam nepazeetigi runnâ krita.

„Winni abbi turpat palifka,“ offizeeris atbildeja, pah Mangolda nemeeru un fajutschanu brihmidamees. „Ta meitene ne weenu azzumirkti no tehwa lihka noht negahja, tadeht es stipru wakti winnai par drohschibu atstahju.“

Mangolds bij deesgan dsirdejis. Winsch tuhlin steidsjabs pee preekschneeka un isluhdsjabs, atkausehanu ar weenu dalku no winna schwadronas us Bereni pilli jacht un ar tur atstahstahm waktim pahrmihtees. Behz 15 minutehm winsch ar pulzimu jachtneeku pilnôs lehfschôs no lehgera aijjahja. —

Mangolds bij no Bereni pils wehl kahdu wersti, kad winsch peepeschi pulzimu eenaidneeku husaru fastappa, kurri ar kahdu makti Wahzeescheem wirfudewahs, ka Mangoldam ne mas laika ne-atlifka, sawejus pehz kabrtas fastahdiht.

Sirdiga kauschanahs eesahlabs. Maltis palifka arween tumshaka un tad ween til warreja draugs draugu pasiht, kad mehnefis reisu reishm starp mahkoneem parahdijahs jeb kad kahds schahweens krita un skaltina plazzi apgaifmoja.

Mangolds ar eenaidneeku waddoni ilgi kahwahs, bes ka weenu nebs ohtru uswahreschana krobneja. Beidsobt Mangolds jutta, ka winna sohbins bes aistureschanas eenaidneeku trahpija, kursch jaw, ka druszim redseht warreja, lehnem no sirga gahsahs. Tai azzumirkti no pils puffes pakawu ribeschana bij dsirdama. Weena dalka no pilli stahwedamas waktis steidsjabs apspeestem beedreem palihgâ. Ungareeschi baitojahs no sawejeem noschirti tift, tadeht aijjahja.

Taggad mehnefis starp tumscheem mahkoneem skaidri un gaischi atspihdeja. Mangolds kahpa no sirga un skattijahs krittuscham eenaidneeku waddonam waigâ,

bet ka no sibbina trahpihts winsch lehza atpaffat un fahpigi issauza:

„Jonas Bereni!“ —

„Ja, nahwigs eewainotais bij Tellas brahlis, kurra bildi Mangolds dauds reis pilli bij redsejis un to tadeht pasinna.“

Us Mangolda issaufschanu eewainotais atwehra azzis un ar kluffu balfi jautaja: „Kas wehl fauz ta wihra wahrdu, kursch wairs neredsehs fauli uslehzoht?“

Jaunais Wahzu offizeeris newarreja papreekschu no breefmigahm fahpehm speests ne wahrdu atbildeht. Ungareetim blakkam zekôs nomettees winsch beidsobt fazzija: „Es esmu Aleksanders Mangolds!“

Taggad Jonas ar leelahm mohlahm sehbus peezehlahs, brihtinu skattijahs Mangolda no mehnescha apspihdetâ waigâ, tad schim rohku sneegdams behdigi smeedamees fazzija: „Ja, Suhstas effat, — ta Tella Suhst weenmehr aprakstija: es preezajohs, ka no duhschiga wihra uswahrets esmu. Suhst effat gohda wihrs — Suhst ne ilgi atpaffat 10 husareem no mannas regimentes, kurrus Suhstu laudis dumâs fakaut gribbeja, zaur Suhstu starpâ eeschanu dsihwibu glahbuschi. Lihds ar manni Sums katris Ungareets pateizibu parahdâ. Kad Suhst man pehdigo mihlestibu rahdiht gribbat, tad leelat manni us tehwa pilli nest.“

Tschetri jachtneeki zehla eewainoto us weenu meh-teli un to neffa us pilli. Mangolds un winna laudis jahja kluffu zeesdami no paffakas.

Pilli walbija dsitfch kluffums. Wiffur wehl bij skaidras pehdas no bihjuschas kauschanahs redsamas. Labbi apkohptahs pukku dohbes bij famihtas, lohgi un durwis fashauti un falaufti. Wahrtu preekschâ bij ugguni uskurrinati, ap kurru saldati sehbeja. Appakfch kastaniju kohleem bij sirgi peeseeti.

Gewainoto nolifka preeksch nammâ un Mangolds dewahs ohtrâ tahschâ pee Tellas, kurra wehl ne weenu azzumirkti sawa tehwa lihki nebij atstahjusti.

Mangolda issaufschana: „Tella!“ mohdinaja meitinu no winnas kluffas issamiffeschanas. Scho sapju pilnu, sirdi aisgrahbdamu fatifschanohs naw aprakstihht eespehjams.

„Mans Aleksander!“ Tella raudadama ar kluffu balfi fazzija, sawu waigu pee offizeera krobthim paflehdama. „Es til dauds no nahkamibas zerreju un taggad irr wiss ar weenu fitteenu pa gallam! Lawa grahmata ar Mehfelda isskaidroschanahm tehwu ar neiffakkamu preeku pildija un winnu gauschi laimigu darrija. „Es taggad esmu attal ar wiffu pafauli falihdsinajees!“ winsch lihgsimis fauza, gahja lihds ar manni us mahtes kappu, puschkoja to ar krobneem un pukkehun un stahdija tai deenai par peeminneschanu weenu rohfi us winnas duffas weetuu. Kad karsch eesahlabs un es daudsreis lihds nahwei noskummufi biju, tad winsch ar ween manni eepreezinaja. „Bittadi nenotiks, ka Deews to nospreedis buhs;“ winsch daudsreis fazzija; „kad listens

manni ar Alekxandaru kôhpâ fawestu, es arri ar winnu kautohs, famehr es uswahretu jeb winsch, jo tas irr muhsu abbu peenahkums. Es Alekxandaru mihleju kâ fawu dsihwibu un gribbu winna tehws buht, bet us karra-laufa, kur meh's weens ohtram ar sohbinu rohka pretti stahwetu, es winnu teescham nepasihitu." —

"Kamehr pirmat jahneeki pilli sturmeja, es gulleju nogihbuft, zaur ko man dauds bailes un breesmas pataupitas tilka. — Kad es atkal atmohdohs, bij wifs klufs. Leelu nelaimi paredsedama dewohs ohtra istaba. Tur gulleja tehws, no lohdes firdi trahpihs. Tas offizeeris, kursch winnu noschahwis, turreja winnu fawâs rohkas. Es bailigi offizeeram gihmi stattijohs, bet — paldees Deewam — Tu tas nebiji, Tu nebiji mannu Tehwu no nahwejis, kâ es pirms dohmaju!"

"Bet Taws brahlis — Tekla — irr no mannas rohkas krittis!" Mangolds ar mas ween dsirdoschu balfi fazzija.

Tekla winnam brihtinu azzis stattijahs, tad skrehja pa treppehm semmê, jo winnas brakta balfs atskanneja. Mangolds gabja winnai streipaledams palkat.

Mahsu eeraudsidams Jonas winnai ar rohku sihmi dewa waimanas fawaldih't un tad ar kluffu balfi fazzija: „Mahsin, kad tu Tawa mirdama brakta pehdigu wehleschanohs peepildih't gribbi, tad sneeds schim gohda wihram, kurru listens par mannu eenaidneeku darrija un kurra sohbins manni nahts tumšibâ trahpija, bes kâ winsch sinna ja, ar ko winsch fahwahs, fawu rohku, tã kâ es.

Tekla raudadama darrija pehz Sonasa gribbeschanas; bet schis ar mohkahm fehbus peezehlahs, brihtinu klaušijahs un tad ar kluffat palikdamu balfi us Mangoldu greefees fazzija: „Kad ausis manni newilt, tad es dsirdu tahtumã sirgu sweegschanu un pakawu fitteenus, — tahs irr trihs muhsjeju regimentes, kurras scho pilli apfargah't steidsahs. Behds, zittadi Tu effi pasuddis! Dsihwo weffels — un — peeminni — muhs!"

Ar scheem wahrdeem winsch sneedsa Mangoldam rohku us pehdigu schkirschanohs. Pehdejam bij no wiffa spehka jafaturrah's prett tahm fahpehm, kurras winna firdi plohsijahs. Winsch speeda Teklu pee krukthim un tad no tahs wakkã taisidamees issauza: „Ar Deewu mihka Tekla! Ar Deewu muhschigi!" — Winsch steidsahs dahrsã, kur winna laudis jaw gaidija.

Saule patlabban lehza, kad Mangolds aissahja. Sonas winnas starrus wairs neredseja.

Mangolds taggad til pehz kauschanahs ilgojahs. Pasaulê winnam wairs ne kas ko zerrecht nebij, jo winsch bij Teklas brakti nokahwis. Winsch gribbeja mirt — kâ duhschigs jahneeks mirt.

III.

Wairaf mehneschi bij pehz karra beigchanas pagahjusch. Kahdas pils preekschã, Donawas up-

pes mallã, fehdeja weena jauna dahma melnãs drehbês gebrufesees. Ta bija Tekla, kurru pehz tehwa un brakta nahwes winnas mahtes-brahlis schê bij atweddis.

Drihs pehz fawas atnahschanas pilli, winna to breesmigu sinnu dabbuja, kã ta regimente, pee kurras Mangolds stahweja, kahdã affinanã kauschanã pa leelakai dakkai isnihzinata un wiffi offizeeri krittuschï effoh't. Winna scho sinnu ne buht negribbeja tizzeht, bet kad winna to listi lassija, kurra wiffi krittuschï ussihmeti bij un arri Mangolda wahrdu atradda, tad winna redseja, kã wifs taisniba bij. No schas deenas winnas pehdiga zerriba us mihlestibu un laimi bij suddusi.

„Kaut es winnu til weenreis buhtu redsejusi no tahs nelaimigas nahts!" winna daudfreis dsikkãs fahpês issauza. — „Kaut es winnam til trihs wahrbus buhtu ussautt warrejusi — winsch warr buht wehl dsihwotu!"

Katru deenu gabja Wahzu karra pulki dseedadami un gawiledami pillei garram, bet schas dseefmas winnu ne-eepreezinaja, jo winnas mihlakais nedseedaja lihds ar winneem.

— — Bija jauks waffaras waktars. Klufs, filts wehjinsch puhta zaur leepu sarreem. Katrã krukthã dseedaja putnini fawas wakkara dseefmas un jaukas puffes isplah'tija fawu saldu smarſchu zaur wiffu dahrsu.

Tekla scho wakkara jaukumu nesajutta. Dsitkãs dohmãs eegrimmuft winna appakſch kuplas leepas fehdeja un stattijahs tahtumã.

Tê peepeschï zaur wakkara kluffumu trompetes skanna atskanneja. Kã sibbins Tekla no bentã uslehza. Winna schahs skaidrah's, gawiledamah's skannas pasinna — tai waijadseja Mangolda regimentei buht. No preeka aisgrah'ta winna skrehja us ohtru dahrsã gallu, kur leel-zeksch garram wedda un stattijahs ar affaru pilnahm azzihm us tuwodamees jahneekeem.

Dseedaschana un spehleschana nahja ar ween tuwaki. Katris trompetes skansch, katris dseefmas wahrds, katris stalts jahneeks ar mirdsedamu sohbinu atgahdinaja Teklu winnas krittuscha mihkala.

Dasch lihdszeetigs jaunellis nomannija, winnas bahlu, behdigu waigu usskattidams, kas winnas firdi grausa.

Leelaka regimentes datta jaw bij garram, bet winna til sweschus gihmus bij redsejusi. Taggad nahja beidsamajs pulks. Paschã preeksch gallã jahja weens offizeeris ar bahlu, behdigu waigu, kursch pee winna beedru gawileschanas nekahdu dallibu nenehma, bet ar nogurruschahm azzim tahtumã stattijahs.

Peepeschï winsch dsirdeja tuwumã preezigi winna wahrdu sauzoh't: „Alekxander! mans Alekxander!"

Azzumirkli winsch Teklu eeraudsi ja, lehza nostrga un pehz pahra sekundehm speeda winsch Teklu pee krukthim. Tas bij Mangolds.

Breels, ka mihtaku redseht dabbuja, wiinna zittas jühfchanas pahrspehja — bet kad winsch Telfu truhwes drehbës gehrbuschohs redseja, tab taistjahs no wiinnas watta un waigu ar rohlahm aplahjis, raudadams fazzija: „Tella — aismirsti nelaimigo karra wihru — pee kurra sohbinä wehl Tawa brahta af-finis lih!“

„Ne, ne, Alekxander!“ Tella wiinna rohlas fawerwama issauza, „Tu mannu brahli ne-effi nokahwis, bet weena lohde wiinnu nahwigi eewainoja. Taws sohbins wiinna rohku til druszia strambajis!“

Mangolds stahweja kà no kahda grubta fapna pamohdees un jautaja: „Tella, woi Tu teescham taifnibu runna, jeb woi Tu manni til no issamiffeschanas pasargahit gribbi?“

„Tu pee Donasa nahwes til pat newainigs effi kà tas putnisch, kurch tur farrös schuhpojahs,“ Tella atbildeja, „es Tew to swehrejü, Alekxander!“

Scho preeka wehsti dsirdoht bij Mangolds tà fazzis, ka winsch ne puss wahrdu atbildeht newarreja.

„Kad pehz tahs nelaimigahs nakts pirmee faules starri atspihdeja, Jonas garru islaida!“ Tella grubti nopuhdamahs pehz brihtina fazzija. „Winna pehdigee wahrdi bija: Neaismirsti Alekxanderu, Tella, winsch irr gohda wihrs!“

„Winnu un tehwu wehl tai paschä deena wiffa regimete ar dauds gohda parahdischanahm uf zeema kapsehtu pawaddija, fur wiinnus mahtei lihdsahs guldinaja. Tehwa pilli, fur es til dauds behdas bawdijusi biju, es wairs ilgaki palift newarreju. Mans mahtes brahlis manni wedda uf scheijeeni, fur es, tabtu no pasfaules trohffna, mannäs fahpës dsihwoju. Zaur to sinu, ka Tu krittis effoht, manna issamiffeschana auga wehl jo deenas. Tahs dohmas, ka Tu dsihwoht apnizzis, pats buhsi nahwi mellejis, man no prahta abrä negahja, kas manni wehl nelaimigatu darrija.“

„Ja, es nahwi melleju,“ Mangolds atbildeja; „fo dsihwiba man gan wehl warreja doht?! Bet tam, kas pahrskauchanahm, pahrs nahwi un dsihwibu walda, lai irr flawa, ka to, fo es til karsti kahroju, neatraddu. Ne ilgi pehz tahs breefmu-nakts Tawä tehwa pilli mehß ar kahdeem Ungareeschu bataljoneem fatikkamees, ar kurreem karsta kauchanahs iszeblahs. Zuhlin kauchanahs eefahkuma es tiffu stipri eewainots, bet es par to ne fo nebehdaju un kahwohs tablak, kamehr weens fitteens ar plinti mannu galwu trahpija un es apreibis no sirga krittü.“

Kad es azzis atplehtu, atraddohs es kahdas schehlfirdigas atrainnes mahjinä, weena masä zeemä, kurra manni wairak kà mehnessi lohpa. Es ilgi aplahrt maldijohs, kamehr fawu regimenti, kurra kreetni masumä gabjußi bij, atraddu un taggad atpakkaf uf Wahssemmi eemu.“

Taggad offizieris kahdus azzumirkfus kluffu zeeta

un tab fazzija: „Breelsch ne ilga laita irr mans tehws nomirris, kadeht man uf dsimteni atpakkaf ja=eet un tehwa muischas ja-usnem. Es fawu atkai-fchanas luhgfschanu no deenesta, jaw esmu eesuhitjis un zerru, ka jaw fcho mehnessi brijws buhschu.“

„Tehws un mahte man mirruschi,“ winsch Tella rohku sneegdams tabtak runnaja; „manna mahfa irr ar fawu wihru uf Ameriku reisojußchi; es stahwu weens pats wirs semmes. Tu Tella, effi ta weeniga, pee kurras manna firds mihleßtibä turrahß — — — bet kà Tu warretu — —“

„Weenu gohda wihru eenihdeht tadeht, ka winsch to darrija, fo swehrestiba un peenahkums no wiinna pagehreja, tadeht, ka winsch bes mas ween zaur kahdu nelaimigu gaddijumu weenu no mannejeem buhtu nokahwis?!“ Tella no mannidama, fo Mangolds fazzihit gribbeja, wiinnam runnä krittä. „Ne, es esmu Tawa — wedd manni uf kurreni Tu gribbi — wedd manni lihds pasfaules gallam, es Tewi neatstahfschu!“

Gads bija pehz stahstias, laimigas redsefchanahs pagahjis. Kahdä jaulä wallarä brauja Tella un Mangolds, kurri jaw wihrs un feewa bij, ffaistös dahrgös wahgös uf fawu muischu Seemet — Wahssemme. Winni bija dauds semmes isreisojußchi un dauds jaulas pilsehtas redsejußchi, bet neweena deena winneem til jaula ne-issliffahs, kà fchi. Wahgi eebrauja masä egku meschinä, zaur kurru balti muhri mirdseja. Ta bija Mangolda muischa. Mangolds bij fawu muischas fungu uf Bereni pilli Ungarijä fuhitjis un schè wiffu tà pat eerikteht pawehlejis, pahrs fo Tella firsniigi preezajahs un ar preeka affarahm azzis Alekxandaram krittä ap kattu.

„Mangolds wiinnu wedda uf ballonu un rihta puffi rahbidams fazzija: „Redsi, Tella, tohs sillohs kalnus, tur irr Tawa tehwischka, falki weenu wahrdu, ka Tu pehz wiinnas ilgojees un schai paschä stundä es Tewi weddischu uf Donawas uppes klaijumeem, kurrus faule ar uggunigu spohschumu apspihd.“

Bet Tella speedahs wiinnam pee kruhtim un issauza: „Tawa firds un Tawa mihleßtibä irr manna tehwischka!“

Slepkawiba is mahnu tizzibas.

Kà mahlonis faules gaischumu apsehds, wiinnas spohschumu aisslahj, tà arri mahnu tizziba zilwelam prahtu aptumscho un wiinna dohmas fajauz.

Tiroles semme fahhra kahdu zilwehtu, kas bija diwi meitinas nonahwejis. Teefa wiinnam usprafsija, kamdeht winsch to darriis.

„Es gribbeju par will'azzi tapt; jo kas trihs meitas noschnaudsis, tas warr par wilku pahriwehstees.“ Sinnams teefa wiinnam slepkawas algu nospreeda, lai gan winsch zaur mahnu tizzibu bija par slepkawu tizzis. L.

Atbilledams redaktehrs A. Leitan.

No Benjures atwehchts.

Ribgä, 13. Juli 1872.